

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

KATALOG POŽADAVKŮ K MATURITNÍ ZKOUŠCE

ANGLICKÝ JAZYK 2

ZKOUŠKA ZADÁVANÁ MINISTERSTVEM ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Zpracoval: ÚIV – CENTRUM PRO ZJIŠŤOVÁNÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dne 4. 10. 2005 pod č. j. 26 674/05-2/14
s účinností od školního roku 2007/2008

OBSAH

1. Úvod
  2. Obecná specifikace zkoušky z anglického jazyka 2 zadávané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy
  3. **Maturitní požadavky** (specifické cíle) k maturitní zkoušce z anglického jazyka 2 zadávané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy
  4. Hodnocení
  5. Příklady formátů testových úloh
-

1. ÚVOD

Účel a obsah katalogu

Anglický jazyk 2 patří mezi zkouškami zadávanými Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy k těm, které může žák skládat v rámci profilové části maturitní zkoušky. Účelem Katalogu požadavků k maturitní zkoušce – anglický jazyk 2 je poskytnout všem jeho uživatelům informace o požadavcích kladených na žáky vzdělávacích programů v oborech vzdělání vedoucích k dosažení středního vzdělání s maturitní zkouškou. Katalog rovněž obsahuje popis zkoušky a příklady úloh, které mohou být do zkoušky zařazeny.

Pedagogické dokumenty ke katalogu a k maturitní zkoušce

Výchozím podkladem pro zpracování tohoto katalogu se stal Katalog požadavků ke společné části maturitní zkoušky v roce 2004 – Anglický jazyk¹ a stávající platné pedagogické dokumenty. Zároveň byla zohledněna skutečnost, že na některých středních školách již jsou ověřovány rámcové vzdělávací programy (RVP). Katalog definuje maturitní požadavky tak, aby si je mohli osvojit žáci bez ohledu na typ programového dokumentu, z něhož vychází studijní plán dané školy. V požadavcích je brána v potaz i možnost využít výsledky zkoušky z anglického jazyka 2 zadávané ministerstvem při přijímacím řízení na vysoké školy.

2. OBECNÁ SPECIFIKACE MATURITNÍ ZKOUŠKY Z ANGLICKÉHO JAZYKA 2 ZADÁVANÉ MŠMT

Maturitní zkouška je tvořena písemnou a ústní částí. **Písemná část** maturitní zkoušky zahrnuje didaktický test, ve kterém jsou ve dvou samostatných subtestech ověřovány receptivní řečové dovednosti (poslech a čtení s porozuměním) a jazyková kompetence žáka, a strukturovanou písemnou práci, ve které je ověřována produktivní řečová dovednost žáka – písemný projev. V **ústní části** maturitní zkoušky je ověřována produktivní řečová dovednost žáka – ústní projev.

MATURITNÍ ZKOUŠKA Z ANGLICKÉHO JAZYKA 2			
PÍSEMNÁ ČÁST		ÚSTNÍ ČÁST	
DIDAKTICKÝ TEST		STRUKTUROVANÁ PÍSEMNÁ PRÁCE	ÚSTNÍ ZKOUŠKA
subtest	subtest		
poslech s porozuměním	čtení s porozuměním a jazyková kompetence	písemný projev	ústní projev

---

¹ Schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dne 5. 10. 2000 pod č. j. 28630/2000-2

➤ Specifikace maturitní zkoušky z anglického jazyka 2 ve vybraných parametrech

	Dovednost/ kompetence	Váha ²	Vymezený čas	Počet částí	Typ textů/projevů	Typ a formát úloh
DIDAKTICKÝ TEST	Poslech s porozuměním	50 %	cca 35 min. ³	4	Krátké monology/rozhovory	Uzavřené s výběrem odpovědi
					Delší rozhovor	Uzavřené dichotomické
					Delší monolog/delší interview	Uzavřené s výběrem odpovědi
					Suma krátkých monologů/krátké monology, rozhovory	Uzavřené přiřazovací/ s výběrem odpovědi
	Čtení s porozuměním		60 min.	4–5	Krátké texty	Uzavřené s výběrem odpovědi
					Středně dlouhý text	Uzavřené přiřazovací
					Dlouhý text	Uzavřené s výběrem odpovědi
					Suma krátkých textů/ dlouhý text	Uzavřené s vícenásobným přiřazením/přiřazovací/ dichotomické
	Jazyková kompetence		2	Středně dlouhý text/dva krátké texty	Uzavřené s výběrem odpovědi	
				Středně dlouhý text	Otevřené se stručnou odpovědí	
STRUKTUROVANÁ PÍSEMNÁ PRÁCE	Písemný projev	50 %	90 min.	2–3	Delší písemný projev	Otevřené se širokou odpovědí
					Krátký/středně dlouhý písemný projev	
ÚSTNÍ PROJEV	Ústní projev		15 min. ⁴	nejméně 2 ⁵	Samostatný ústní projev	Otevřené se širokou odpovědí
					Interakce	

² vůči celé maturitní zkoušce z anglického jazyka 2

³ Údaj zahrnuje i čas na přepsání odpovědi do záznamového archu.

⁴ + 15 minut na přípravu

⁵ Části mohou obsahovat dílčí úkoly.

➤ Testové materiály a organizace maturitní zkoušky z anglického jazyka 2

Písemná část maturitní zkoušky

V **didaktickém testu** žáci pracují postupně se dvěma samostatnými sadami testových materiálů. Každá sada obsahuje *testový sešit* a *záznamový arch* na zaznamenání odpovědí žáka. Na titulní straně každého testového sešitu je uvedeno, jak postupovat při práci s testovým sešitem a při řešení testových úloh, kam a jak zapisovat řešení, jaké bodování je použito, jaký je vymezený čas na řešení úloh, jaké pomůcky je povoleno používat během testování apod. Instrukce a pokyny jsou v testovém sešitě uvedeny v anglickém jazyce.

- Testový sešit pro subtest *poslech s porozuměním* je rozdělen na 4 části, které jsou vždy uvedeny záhlavím a instrukcemi.⁶ Součástí záhlaví je i informace o bodové hodnotě úloh a části subtestu. Žák má během poslechu vymezený čas na seznámení se s úlohami a řešení úloh. Během poslechu žák uslyší každou nahrávku dvakrát. Žák *zaznamenává* odpovědi během poslechu do testového sešitu, na konci poslechového subtestu je vyzván, aby v časovém limitu přepsal odpovědi do záznamového archu. Během testování není povoleno používat žádné pomůcky.
- Testový sešit pro subtest *čtení s porozuměním a jazyková kompetence* je rozdělen do 6 až 7 částí, které jsou vždy uvedeny záhlavím a instrukcemi.⁶ Součástí záhlaví je i informace o bodové hodnotě úloh a části subtestu. Po instrukcích zpravidla následuje výchozí text a k němu se vztahující úlohy. Úlohy mohou být zařazeny před výchozím textem tehdy, pokud to vyžaduje ověřovaný specifický cíl (např. dovednost shromáždit informace z více krátkých textů). Font písma výchozích textů odpovídá standardním fontům velikosti 11.⁷ V textech, u kterých je důležité zachovat autentičnost zdroje, může být použit méně běžný font písma. Žák může do testového sešitu psát a dělat si poznámky. Odpovědi žák zapisuje do záznamového archu během vymezeného času na testování. Během testování není povoleno používat žádné pomůcky.

Testový sešit pro **strukturovanou písemnou práci** je rozdělen na 2 až 3 části, které jsou vždy uvedeny záhlavím, instrukcemi a zadáním v anglickém nebo českém jazyce. Délka požadovaného textu je dána slohovým útvarem a ověřovanými dovednostmi a je vždy v instrukcích nebo zadání vyjádřena počtem slov, respektive povoleným rozmezím počtu slov. V testovém sešitě je délka požadovaného textu také vyznačena řádky.⁸ Žák zapisuje své odpovědi do testového sešitu na tyto vyznačené řádky. Žák má možnost si dělat během testování poznámky a/nebo vypracovat koncept na pracovní list. Během testování je povoleno používat slovníky.

Ústní část maturitní zkoušky

V ústní části maturitní zkoušky žák pracuje během přípravy i zkoušení s pracovním listem (pracovními listy). Součástí pracovního listu mohou být doplňkové materiály, např. obrázky nebo mapky. Pokud to vyžaduje ověřovaný specifický cíl, mohou být doplňkové materiály předloženy žákovi až během samotné ústní zkoušky (např. dovednost reagovat na situaci). Pracovní list je rozdělen na několik částí, které mohou obsahovat dílčí úkoly. Žák má možnost si během přípravy vypracovat poznámky a poté je při ústní zkoušce používat. Během přípravy na ústní zkoušku je povoleno používat slovníky.

⁶ Součástí instrukcí může být pro názornost i vzor pro řešení úloh.

⁷ Informace o použitém fontu a velikosti písma má význam pro uváděné dělení textů na krátké, středně dlouhé a dlouhé (podle toho, kolik z formátu jedné stránky A4 text zabírá).

⁸ Počet řádků se řídí požadovaným rozsahem slov a průměrným počtem anglických slov (standardní písmo, cca 8–10 slov na řádek), která se vejdou na řádek.

➤ Typ a formát úloh

Uzavřené úlohy

- **s výběrem odpovědi:** na základě informací v textu žák odpověď vybírá zpravidla z nabídky 3–4 alternativ (např. úlohy s trojnásobnou nebo čtyřnásobnou volbou). U všech úloh je pouze jedna z nabízených alternativ správná.
- **dichotomické:**⁹ na základě informací v textu žák rozhoduje, zda jsou nabízená tvrzení pravdivá, nebo nepravdivá.
- **přiřazovací:** na základě informací v textu žák přiřazuje jevy ze dvou různě početných skupin, ke každému jevu z jednoho sloupce lze přiřadit právě jeden jev ze sloupce druhého a jeden jev nebude přiřazen. Řešení těchto úloh je vzájemně podmíněné, proto jsou vždy zařazovány do tzv. svazku podúloh a jsou hodnoceny jako jeden celek.
- **s vícenásobným přiřazením:** žák pracuje se sumou krátkých textů.¹⁰ Tyto texty jsou označeny písmeny jako alternativy. Na základě informací v textech žák přiřazuje ke každé úloze právě jednu správnou alternativu. Každá úloha má tedy jen jedno správné řešení. Některé alternativy mohou být použity opakovaně a mohou být tedy odpovědi na více úloh. Z tohoto důvodu jsou tyto úlohy (na rozdíl od svazku přiřazovacích podúloh) hodnoceny samostatně.

Otevřené úlohy

- **se stručnou odpovědí:** žák tvoří odpověď sám. Odpovědi může být např. číslo, slovo, spojení slov nebo stručná odpověď vyjádřená nejvýše třemi slovy.
- **široce otevřené:** žák tvoří odpověď sám. Odpovědi je souvislý písemný nebo ústní projev v požadovaném rozsahu.

---

⁹Úlohy dichotomické jsou známy i jako úlohy TRUE/FALSE nebo úlohy PRAVDA/NEPRAVDA. V případě MZ z anglického jazyka 2 mohou být použity i úlohy trichotomické, kde žák rozhoduje, zda jsou tvrzení pravdivá, nepravdivá, nebo zda výchozí text požadovanou informaci obsahuje/neobsahuje.

¹⁰ Za sumu krátkých textů je považováno několik (minimálně 5) krátkých textů, které spolu vzájemně souvisejí (např. tematicky).

3. MATURITNÍ POŽADAVKY (SPECIFICKÉ CÍLE) MATURITNÍ ZKOUŠKY Z ANGLICKÉHO JAZYKA 2 ZADÁVANÉ MŠMT

Maturitní požadavky na žáka, který bude skládat maturitní zkoušku z anglického jazyka 2, zahrnují požadavky na znalosti a dovednosti žáka, které mohou být ověřovány maturitní zkouškou. Nevymezují tedy vše, co by měl maturant z anglického jazyka 2 znát a umět.

Maturitní zkouška z anglického jazyka 2 je koncipována jako zkouška komplexní. Z tohoto důvodu jsou v katalogu vymezeny požadavky na **receptivní** i **produktivní**¹¹ dovednosti žáka, jejichž prostřednictvím se realizují jeho **všeobecné kompetence** a **kompetence komunikativní**.

Všeobecné kompetence žáka, tj. dovednost uplatnit např. znalosti zeměpisných, hospodářských, společensko-politických a kulturních reálií vybraných anglicky mluvících oblastí a regionů a České republiky, mohou být v maturitní zkoušce z anglického jazyka 2 ověřovány v ústní části maturitní zkoušky. Požadavky na všeobecné kompetence jsou vymezeny v rámcových vzdělávacích programech a školních vzdělávacích programech. *Komunikativní kompetence*¹² žáka je v maturitní zkoušce z anglického jazyka 2 ověřována v rámci produktivních řečových dovedností ve všech jejích hlavních komponentech.¹³

Maturitní požadavky jsou v katalogu definovány prostřednictvím **specifických cílů**. Specifické cíle pro jednotlivé receptivní i produktivní dovednosti vždy zahrnují tyto složky:

- vymezení dílčích dovedností, tj. co žák dovede,
- charakteristiku vlastností textů, nahrávek, ústního nebo písemného projevu,
- charakteristiku komunikačních situací, oblastí užívání jazyka¹⁴ a tematických okruhů.

Specifické cíle je vždy nutné posuzovat komplexně v rámci všech výše uvedených složek, protože se tyto složky navzájem doplňují a prolínají. Jinak by například dovednost pochopit hlavní myšlenku výchozího textu mohla být v různých testech ověřována na obsahově a jazykově jinak složitých výchozích textech. Obtížnost úloh ověřujících stejnou dovednost na obsahově i jazykově stejně složitých výchozích textech se však může měnit i s tématem výchozího textu (abstraktní versus konkrétní téma; téma všeobecné a známé, např. cestování, versus téma odborné nebo méně známé, např. výroba lokomotiv nebo kroužkování netopýrů).

Při definování specifických cílů bylo tam, kde to bylo možné a vhodné, přihlédnuto k vymezení společné referenční úrovně **B2** (Strong Threshold/Vantage) v publikaci Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment¹⁵ a k terminologii použité v deskriptorech úrovně **B2** českého překladu¹⁶ této publikace. **Úroveň požadavků pro anglický jazyk 2 předpokládá ovládnutí úrovně vymezené v katalogu požadavků z anglického jazyka 1.**

¹¹ S ohledem na formu zkoušky jsou interaktivní dovednosti ověřovány v rámci produkce pouze v omezené míře.

¹² Způsobilost žáka ke komunikativnímu chování umožňující realizovat konkrétní komunikativní potřeby a záměry, a to způsobem přiměřeným specifickým situacím a obvyklým ve vybraných oblastech a regionech.

¹³ tj. kompetenci jazykové, pragmatické, strategické i sociolingvistické

¹⁴ tj. sféry jednání nebo oblasti zájmu

¹⁵ Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Council of Europe. Cambridge University Press. 2001

¹⁶ Společný evropský referenční rámec pro jazyky. MŠMT ČR. Překlad Universita Palackého v Olomouci. MŠMT ČR. 2002

3.1 Receptivní řečové dovednosti

3.1.1 Poslech s porozuměním

Specifické cíle

➤ Žák dovede:

- pochopit hlavní myšlenku
- pochopit záměr/názor/postoj mluvčích
- postihnout hlavní body¹⁷
- postihnout podrobné/detailní informace
- porozumět podrobným orientačním pokynům

➤ Charakteristika výchozích poslechových textů a nahrávek

Ve funkci výchozích textů jsou užívány zřetelně členěné texty prostěsdělovacího, uměleckého, publicistického a populárně-naučného stylu (upozornění, pokyny, oznámení, zpravodajství, interview, debata, komentář, předpověď počasí, reklamní spot, úryvek z filmů/prózy/poezie, přednáška). S ohledem na ověřované specifické cíle mohou být obsahově i jazykově složité.¹⁸ Delší promluva může obsahovat rozvinutou argumentaci, pokud je téma promluvy dostatečně známé.

Zdroji poslechových nahrávek jsou autorské nebo převzaté autentické texty, které jsou nahrány nebo upraveny v nahrávacím studiu. Převzaté texty mohou být s ohledem na úroveň ověřované dovednosti kráceny nebo jinak upraveny. Nejčastějšími zdroji převzatých textů jsou média a audiozáznamy veřejných hlášení a produkcí a vyslechnutých rozhovorů/monologů.

Promluvy v nahrávkách jsou pronášeny standardní výslovností a se standardním přízvukem ve variantách spisovného jazyka.¹⁹ S ohledem na komunikační situaci a téma může být v promluvě použit hovorový jazyk.

Rychlost promluvy a vyjadřování mluvčích odpovídá běžným a standardním situacím, ve kterých se může posluchač s promluvou setkat a které odpovídají ověřované úrovni dovednosti. Rychlost promluvy není zpravidla upravována (např. zpomalením nebo opakováním části promluvy).

V zájmu zvýšení autenticity situace mohou nahrávky obsahovat doplňkové zvuky a přirozené zvukové pozadí (např. cinkot skleniček v restauraci, hudební pozadí reklam), které však neztěžují porozumění.

Typem promluvy v nahrávkách může být krátký monolog nebo rozhovor (v délce do 1 minuty – např. vzkaz na záznamníku, formální rozhovor nadřazeného a podřízeného, rozhlasové zpravodajství), středně dlouhý monolog nebo rozhovor/diskuse (v délce do 2,5 minuty – např. vyprávění o zážitku nebo pocitech, diskuse na aktuální téma, neformální rozhovor několika studentů o dění ve škole) nebo dlouhý monolog nebo rozhovor/interview (v délce do 5 minut – např. vyprávění o události, interview se zajímavou osobností). V rozhovorech se mohou střídát více než dva mluvčí.

➤ Charakteristika komunikačních situací, oblastí užívání jazyka a tematických okruhů

Výchozí poslechové texty se vztahují ke konkrétním, abstraktním, známým i méně známým tématům²⁰ a situacím, se kterými se žák může setkat v osobním, společenském, akademickém i profesním životě. Témata a situace se týkají oblasti osobní (vztahy, bydlení, cestování, zábava, koníčky apod.), veřejné (doprava, poskytování/využívání služeb, společenské/politické/kulturní/sportovní události apod.), vzdělávací (výuka, pobyt na jazykovém kurzu apod.) i profesní (porada, prezentace na konferenci).

¹⁷ více než 3 hlavní body podle obtížnosti nahrávky

¹⁸ Texty neobsahují málo častá idiomatická spojení.

¹⁹ Včetně běžných regionálních odchylek (zejména BrE; AmE) ve výslovnosti i významu výrazů.

²⁰ V případě delší promluvy s rozvinutou argumentací je téma promluvy dostatečně známé.

3.1.2 Čtení s porozuměním

Specifické cíle

➤ **Žák dovede:**

- pochopit hlavní myšlenku/základní smysl textu
- pochopit záměr a názor autora/vypravěče/postav
- porozumět pocitům autora/vypravěče/postavy
- porozumět postoji autora/vypravěče/postavy
- rozpoznat hlavní body
- porozumět výstavbě textu/postihnout sled hlavních myšlenek
- vyhledat informace
- vyhledat důležité podrobnosti
- shromáždit informace z různých částí textu
- shromáždit informace z více krátkých textů
- porozumět podrobnostem v návodech
- odhadnout význam neznámých výrazů
- rozpoznat, zda text obsahuje relevantní informaci/-e

➤ **Charakteristika výchozích textů**

Ve funkci výchozích textů jsou užívány texty prostěsdělovacího, uměleckého, publicistického a populárně-naučného stylu (např. oznámení, návod, recept, nabídka, propagační text, program, recenze, úryvek z prózy, povídka, vyprávění, dopis), které mohou s ohledem na ověřované specifické cíle být obsahově i jazykově složité a mohou mít rozvinutou argumentaci.

Neznámé výrazy²¹ se ve výchozích textech mohou vyskytovat ve větší míře, např. pokud je ověřována dovednost odhadnout význam neznámého výrazu z kontextu, pokud nebrání řešení úloh, nebo s řešením úloh bezprostředně nesouvisejí. Při řešení úloh není povoleno používat slovníky, proto mohou být vybrané výrazy s českým překladem uvedeny za výchozím textem pod čarou.

Zdroji výchozích textů jsou autorské nebo převzaté autentické texty v britské nebo americké angličtině. Převzaté texty mohou být kráceny nebo jinak upraveny. Nejčastějšími zdroji převzatých textů jsou tištěná nebo elektronická média (např. webové stránky, noviny, časopisy, reklamní a propagační materiály), nápisy, značení apod.

Délka výchozích textů je omezená rozsahem jedné stránky formátu A4 a dána požadavky na úroveň ověřovaných dovedností. Výchozími texty jsou jednotlivé krátké texty (do 100 slov), středně dlouhé texty (přibližně ½ stránky formátu A4) nebo dlouhé texty (jedna stránka formátu A4). Dovednost shromáždit informace z různých textů je ověřována na sumě krátkých textů v celkové délce jedné stránky formátu A4.

➤ **Charakteristika komunikačních situací, oblastí užívání jazyka a tematických okruhů**

Výchozí texty se vztahují ke konkrétním, abstraktním, známým i méně známým tématům a situacím, se kterými se žák může setkat v osobním, společenském, akademickém i profesním životě. Témata a situace se týkají oblasti osobní (vztahy, bydlení, cestování, zábava, koníčky apod.), veřejné (doprava, poskytování/využívání služeb, společenské/politické/kulturní/sportovní události apod.), vzdělávací (výuka, pobyt na jazykovém kurzu apod.) i profesní (porada, prezentace na konferenci).

---

²¹ výrazy nad rámeček ověřované úrovně obtížnosti

3.2 Produktivní řečové dovednosti

3.2.1 Písemný projev

Specifické cíle

➤ Žák dovede:

- popsat podrobně osobu, místo, věc, skutečné nebo smyšlené události, zážitky apod.
- popsat podrobně pracovní postup
- sdělit podrobné informace a zprávy a reagovat na ně
- zformulovat dotazy a reagovat na ně
- uvést potřebné detaily
- vyjádřit myšlenky a vztahy mezi nimi
- zformulovat žádost, nabídku, stížnost, reklamaci apod.
- vyjádřit své názory a reagovat na názory jiných
- uvést důvody pro a proti určitému názorovému stanovisku
- vysvětlit/porovnat výhody a nevýhody různých možností, přístupů apod.
- vysvětlit běžné problémy a/nebo navrhnout řešení problému
- zhodnotit různé návrhy řešení problému
- zdůraznit důležité myšlenky
- zdůraznit důležitost události a zážitků z osobního hlediska
- vyjádřit míru pocitu
- rozvinout hlavní kompoziční složky a doložit je relevantními podrobnostmi/příklady
- shrnout a skloubit informace a argumenty (i z více zdrojů)
- rozvinout systematicky argumentaci
- posoudit kriticky film, knihu, divadelní hru apod.

➤ Charakteristika písemného projevu žáka

Jednotlivé dovednosti jsou ověřovány na slohových útvarech, jako jsou formální i neformální dopis (včetně elektronické korespondence a běžného obchodního dopisu), vzkaz, životopis, vyprávění, referát, článek, kritika, úvaha, recenze, smyšlený příběh apod.

Žák dovede s ohledem na požadovaný slohový útvar napsat srozumitelná a obsahově i jazykově složitá souvislá sdělení, ve kterých jsou informace a myšlenky vyjádřeny konzistentně a rozvinuty adekvátně záměru (zadání) a jsou v souladu s pravidly výstavby požadovaného typu textu. Slohový útvar je čitelný a v požadované délce.

Myšlenky a informace jsou v textu logicky uspořádány a tam, kde je to vhodné, jsou využity rozmanité prostředky textové návaznosti. Text je vhodně organizován. Pokud to vyžaduje zadání, je slohový útvar ve standardizované konvenční podobě.

Jazykové prostředky jsou v rámci požadované úrovně použity přesně a v dostatečném rozsahu. Úroveň formálnosti jazyka je volena s ohledem na situaci a příjemce. Pravopis a lexikální prostředky jazyka respektují standardní variety anglického jazyka. Zvolená varieta anglického jazyka (britská, americká) musí být v textu použita konzistentně, nikoli nahodile. Vliv mateřského či jiného cizího jazyka není postřehnutelný.

Žák zpracovává v každé části strukturované písemné práce jiný slohový útvar. Slohové útvary mají odlišný rozsah, z toho jeden útvar je vždy dlouhý text (max. 300 slov rukopisu) a jeden kratší. Žák může alespoň v jedné části volit z nabídky alternativ zadání.

➤ Charakteristika komunikačních situací, oblastí užívání jazyka a tematických okruhů

Požadovaný písemný projev se vztahuje ke konkrétním, abstraktním, známým i méně známým tématům a situacím, se kterými se žák může běžně setkat v osobním, společenském, akademickém i profesním životě. Témata a situace se týkají oblasti osobní (vztahy, zábava, koníčky apod.), veřejné (poskytování/využívání veřejných a zdravotních služeb apod.), vzdělávací (výuka, pobyt na jazykovém kurzu apod.) i profesní (porada, prezentace na konferenci).

3.2.2 Ústní projev

3.2.2.1 Samostatný ústní projev

Specifické cíle

➤ **Žák dovede:**²²

- poskytnout podrobné informace
- prezentovat faktografické informace a informace vztahující se k oboru studia²³
- shrnout a skloubit informace a argumenty z více zdrojů
- zodpovědět řadu následných otázek
- navázat na doplňující otázky
- vyjádřit myšlenky/názory/přesvědčení/různou míru emocí apod.
- zdůvodnit svůj názor/přesvědčení apod. pomocí vhodných argumentů
- rozvést své myšlenky/názory a podpořit je argumenty a/nebo příklady
- vyjádřit a zdůvodnit souhlas či nesouhlas s určitým názorem, jednáním apod.
- vyjádřit vztahy mezi věcmi, myšlenkami, událostmi apod.
- vystavět a systematicky rozvinout jasnou argumentaci
- uvést potřebné podrobnosti
- porovnat různé alternativy
- vyjádřit, v čem jsou pro něj věci, místa, události, zážitky apod. důležité
- zdůraznit hlavní body a/nebo hlavní myšlenky
- rozvinout hlavní body/doložit je relevantními podrobnostmi a příklady
- vysvětlit problém
- zformulovat hypotézy
- zvážit možné příčiny nebo následky problémů

Jednotlivé dovednosti jsou ověřovány na typech promluvy odpovídajících ověřované úrovni obtížnosti: např. podrobný popis (místa, události, postupu práce apod.), souvislé jazykově i obsahově složitější vyprávění, zpráva, informačně bohatá prezentace, vylíčení/shrnutí obsahu knihy apod.

3.2.2.2 Interakce

Specifické cíle

➤ **Žák dovede:**²⁴

- vyměňovat si informace a rady
- zahájit, udržovat a ukončit rozhovor
- efektivně se střídat s partnerem v komunikaci
- napomáhat vývoji diskuse
- vyvíjet iniciativu
- účinně, pohotově klást otázky a reagovat na ně
- klást doplňující otázky
- komentovat a dále rozvíjet sdělení a závěry partnera v komunikaci
- zhodnotit alternativní návrhy
- reagovat na argumentaci/názor/hypotézu
- reagovat na vzniklý problém nebo situaci a podat k nim vysvětlení
- uvést důvody ke stížnosti
- stanovit, jaké ústupky musí on a/nebo partner v komunikaci učinit
- získat objasnění formulací, kterými si není jist

---

²² s pomocí i bez pomoci předem napsaných poznámek

²³ s ohledem na požadavky na všeobecné kompetence žáků a obor studia

²⁴ Dovednosti zahrnují i relevantní dovednosti ze samostatného ústního projevu.

Jednotlivé dovednosti jsou ověřovány na typech interakce odpovídajících ověřované úrovni obtížnosti, jako jsou: formální i neformální rozhovor/diskuse, strukturovaný pohovor apod.

➤ **Charakteristika ústního projevu žáka**

Ústní projev žáka je srozumitelný, přirozený, plynulý a spontánní. Posluchač se nemusí při snaze porozumět jakkoli namáhat a nedochází k situacím, které by pro některého účastníka konverzace byly nepříjemné či zesměšňující. S ohledem na komunikační situaci je ústní projev systematicky rozvinutý a podrobný a výpovědi tvoří jasný a koherentní sled myšlenek.

Tam, kde je to vhodné, jsou použity vhodné prostředky textové návaznosti a podřadná souvětí. Občasné drobné nesystematické chyby a menší nedostatky ve větné stavbě dovede žák zpětně opravit.

Jazykové prostředky jsou v komunikaci užity dostatečně přesně, účelně a v dostatečném rozsahu. Úroveň formálnosti jazyka je volena s ohledem na situaci a příjemce. Je zřejmé, že žák dovede účelně užívat běžné ustálené fráze a pozměňovat formulace nebo použít opisné prostředky tak, aby se vyhnul častým opakováním, zbytečným chybám nebo aby získal čas. K nesprávnému výběru slov nedochází často a nezpůsobuje problémy v komunikaci. Není zřejmé větší hledání jazykových prostředků.

➤ **Charakteristika ústního projevu partnera v komunikaci**

Žák se dokáže aktivně účastnit ústní interakce s partnerem, který nemusí svou promluvu výrazněji přizpůsobovat. Rychlost promluvy, výslovnost a přízvuk partnera v komunikaci je standardní a promluva může obsahovat hovorové výrazy.

➤ **Charakteristika komunikačních situací, oblastí užívání jazyka a tematických okruhů**

Samostatný ústní projev žáka a interakce žáka i partnera v komunikaci se vztahují ke konkrétním, abstraktním, známým i méně známým tématům a situacím, se kterými se žák může setkat v osobním, společenském, akademickém i profesním životě. Témata a situace se týkají oblasti osobní (vztahy, zábava, koníčky apod.), veřejné (poskytování/využívání služeb, společenské, politické, sportovní a kulturní události apod.), vzdělávací (výuka, přednáška apod.) i profesní (přijímací pohovor, prezentace na konferenci).

3.3 Jazyková kompetence

Specifické cíle

➤ V rámci receptivních i produktivních dovedností **žák dovede:**

- používat lexikální prostředky včetně vybrané frazeologie
- používat jazykové funkce
- používat gramatické prostředky
- používat pravidla o stavbě slov, vět a nadvětných celků²⁵
- používat zvukové prostředky

➤ **Charakteristika jazykové kompetence žáka²⁶**

Nižší míra konkrétnosti, s jakou jsou výše uvedené složky jazykové kompetence uvedeny, souvisí s faktem, že jazyková kompetence jde napříč všemi řečovými dovednostmi. Rozsah a přesnost jednotlivých složek jazykové kompetence vyplývají z charakteristiky komunikačních situací, oblastí užívání jazyka a tematických okruhů, tj. z požadavku na žáka, aby obstál ve standardních komunikačních situacích a dokázal se vypořádat s konkrétními, abstraktními, známými i méně známými tematickými okruhy, se kterými se může setkat v osobním, společenském, akademickém i profesním životě.

- Žák používá s ohledem na ověřovaný specifický cíl, téma nebo situaci přesně a vhodně rozmanité lexikální prostředky, které odpovídají dané úrovni obtížnosti. Malý počet záměn a nesprávného výběru slov nezpůsobuje problémy v komunikaci a není patrná jazyková redukce toho, co chce žák říct, nebo není zřejmé větší zaváhání v důsledku hledání vhodných jazykových prostředků.
- Žák dovede ke svému vyjadřování používat širokou škálu jazykových funkcí (např. zformulovat stížnost, žádost) a reagovat na ně. Dovede dodržovat v psané i mluvené podobě zdvořilostní normy a rozdíly typické pro danou jazykovou oblast.
- Úroveň formálnosti jazyka je volena s ohledem na situaci a příjemce. Žák dovede účelně užívat běžné ustálené fráze a pozměňovat formulace tak, aby se vyhnul častým opakováním nebo zbytečným chybám.
- Žák umí vhodně používat opisné prostředky a upravit sdělení tak, aby zakryl mezery ve slovní zásobě a gramatice, a opravit případná přechytnutí a občasné malé a nesystematické chyby. Hledá-li žák strukturní a výrazové prostředky, mohou se v malé míře objevit drobná zaváhání.
- Žák dovede respektovat standardní pravidla pravopisu anglického jazyka a správně používat široký repertoár gramatických prostředků a standardní pravidla anglického pravopisu.²⁷
- Žák umí používat běžné typy podřadných souvětí a běžné prostředky textové návaznosti. Umí zpětně opravit občasné malé a nesystematické chyby či nedostatky ve větné stavbě.
- Sdělení žáka je srozumitelné, promluva je plynulá. Vliv mateřského nebo jiného cizího jazyka není patrný. Nevyskytují se chyby ve výslovnosti a vázání slov. Může být patrný nesprávný přízvuk nebo intonace, ale projev se dá bez problémů sledovat.

➤ **Charakteristika komunikačních situací, oblastí užívání jazyka a tematických okruhů**

Výchozí texty i požadavky na produkci žáka se vztahují ke konkrétním, abstraktním, známým i méně známým tématům a situacím, se kterými se žák může setkat v osobním, společenském, akademickém i profesním životě, tj. týkají se oblasti osobní (vztahy, zábava, koníčky apod.), veřejné (poskytování/využívání veřejných a zdravotních služeb apod.), vzdělávací (výuka, pobyt na jazykovém kurzu apod.) i profesní (porada, prezentace na konferenci).

²⁵ souvětí, odstavců atd.

²⁶ Úroveň jazykové kompetence žáka je obecně dána úrovní vymezenou v platných pedagogických dokumentech.

²⁷ Zvolená varieta anglického jazyka (britská, americká) musí být v textu/promluvě použita konzistentně, nikoli nahodile.

4. HODNOCENÍ

4.1 Písemná část maturitní zkoušky

➤ Didaktický test

Počet bodů za správné zodpovězení testových úloh se liší v závislosti na typu a formátu úlohy a na významnosti ověřované dovednosti či znalosti. Údaj o počtu bodů za úlohu/svazek úloh a část subtestu je vždy uveden v záhlaví každé části testového sešitu v podobě např. **12p/2p** (points), což znamená, že žák za každou správně zodpovězenou úlohu získá 2 body a za všechny správně vyřešené úlohy celkem 12 bodů.

Úlohy uzavřené s vícenásobným přiřazením a úlohy s výběrem odpovědi ověřující poslech a čtení s porozuměním jsou hodnoceny zpravidla **dvěma body**, úlohy s výběrem odpovědi a úlohy otevřené se stručnou odpovědí ověřující jazykovou kompetenci jsou hodnoceny **jedním bodem**. Úlohy dichotomické jsou, vzhledem k riziku, že žák správnou odpověď odhadne, hodnoceny **jedním bodem**. Svazky uzavřených úloh (přiřazovací úloha) jsou hodnoceny podle počtu správně vyřešených podúloh bez ohledu na to, které konkrétní podúlohy žák vyřešil správně. U svazku podúloh je vždy uveden pouze maximální dosažitelný počet bodů za celý svazek úloh v podobě např. **max. 10p** (points), což znamená, že za správné vyřešení všech podúloh ve svazku žák získává maximální bodovou hodnotu, tj. 10 bodů. První dva body získá až za dvě správně vyřešené podúlohy. Čtyři body získá za tři správně vyřešené podúlohy atd.

Za chybné odpovědi se v didaktickém testu body neodečítají.

➤ Strukturovaná písemná práce

Každá z částí strukturované písemné práce je hodnocena odděleně na základě samostatných kritérií. Údaj o maximálním dosažitelném počtu bodů je uveden v záhlaví každé části testového sešitu, např. údaj max. **24p** (points) u jedné z částí strukturované písemné práce znamená, že žák může získat za tuto část nejvýše 24 bodů. V následující tabulce je uvedeno, co vše může být hodnoceno. Podle povahy zadání mohou, ale nemusí být použity všechny položky z tabulky, např. u vzkazu nebudou hodnoceny formální náležitosti textu (řádek Struktura textu). Pro celkové hodnocení se získané body z jednotlivých částí sčítají.

Hodnotí se:

Zadání	<ul style="list-style-type: none"> - adekvátnost vzhledem k zadání, jednoznačnost sdělení, věcná správnost - dodržení tématu/ stylu apod. - formální náležitosti požadovaného typu textu, - rozsah, relevantnost a srozumitelnost myšlenek a/nebo informací - vzájemná vyváženost myšlenek a/nebo informací
Jazykové prostředky, jazykové funkce	<ul style="list-style-type: none"> - přesnost jazykových prostředků/jazykových funkcí a vliv na srozumitelnost sdělení - rozsah jazykových prostředků/jazykových funkcí - míra interference mateřského nebo jiného cizího jazyka - účinek sdělení na příjemce
Formální a obsahová koherence	<ul style="list-style-type: none"> - logická uspořádanost myšlenek a/nebo informací - rozsah a přesnost prostředků textové návaznosti - členění textu
Délka textu	<ul style="list-style-type: none"> - dodržení požadované délky textu²⁸

S ohledem na zadání může hodnotitel přidělit bonusové body za kreativitu.

²⁸ Za nedosažení nebo překročení požadované délky textu se odečítají body. V případě nedosažení požadované délky textu je žák penalizován i v rámci hodnocení užitých jazykových prostředků.

4.2 Ústní část maturitní zkoušky

➤ Ústní zkouška

Každá z částí ústní zkoušky je hodnocena odděleně. Pro celkové hodnocení se získané body z jednotlivých částí sčítají. Údaj o maximálním dosažitelném počtu bodů je uveden v záhlaví pracovního listu, např. údaj max. **40p** (points) znamená, že žák může získat nejvýše 40 bodů. V následující tabulce je uvedeno, co vše může být hodnoceno. Podle povahy zadání mohou, ale nemusí být použity všechny položky z tabulky.

Hodnotí se:

Zadání	<ul style="list-style-type: none"> - adekvátnost vzhledem k zadání, jednoznačnost sdělení - věcná správnost odpovědi, dodržení tématu/stylu apod. - rozsah, relevantnost a srozumitelnost myšlenek a/nebo informací - vzájemná vyváženost myšlenek a/nebo informací
Jazykové prostředky	<ul style="list-style-type: none"> - přesnost jazykových prostředků a vliv na srozumitelnost sdělení - rozsah jazykových prostředků - účinek sdělení na příjemce - míra interference mateřského nebo jiného cizího jazyka
Jazykové funkce	<ul style="list-style-type: none"> - rozsah a přesnost
Formální a obsahová koherence	<ul style="list-style-type: none"> - logická uspořádanost myšlenek a/nebo informací - rozsah a přesnost prostředků textové návaznosti - plynulost (tempo, plánování, váhání, autokorekce apod.) - strukturovanost, délka úseků promluvy apod.
Interaktivní dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> - ovládání interaktivních strategií²⁹ - míra závislosti na partnerovi v komunikaci, přístup k partnerovi v komunikaci³⁰
Zvuková stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none"> - srozumitelnost, výslovnost, intonace, vázání slov apod. - míra interference mateřského nebo jiného cizího jazyka

²⁹ např. střídání partnerů v komunikaci (turn taking)

³⁰ např. projevení zájmu, citlivý přístup k partnerovi

5. PŘÍKLADY FORMÁTŮ ÚLOH

Jednotlivé příklady formátů úloh zahrnují obecný popis formátu úloh a typu výchozího textu, záhlaví, instrukce k řešení úloh, výchozí text a úlohu/-y, zdroj výchozího textu, řešení úloh a v odůvodněných případech pro názornost i vzor řešení úloh.³¹ Záhlaví úloh/-y a instrukce se vždy vztahují ke všem úlohám, které se vztahují k jednomu výchozímu textu. Záhlaví v ukázkách formátů úloh obsahuje pouze informaci o bodové hodnotě jednotlivých úloh/-y a celkové bodové hodnotě za všechny úlohy, které se vztahují k příslušnému výchozímu textu.

5.1 Příklad úlohy uzavřené s výběrem odpovědi ze čtyř alternativ, krátký výchozí text (didaktický test – čtení s porozuměním)

2p/2p

Read the following poem. For question 1, choose the alternative **A**, **B**, **C**, or **D** which you think fits best according to the text.

The author of the following poem has chosen a phenomenon of nature as his speaker. This phenomenon also gave the poem its title.

_____ *by James Reeves*

I can get through a doorway without any key,
And strip the leaves from the great oak tree.

I can drive storm-clouds and shake tall towers,
Or steal through a garden and not wake the flowers.

Seas I can move and ships I can sink;
I can carry a house-top or the *scent of a pink*¹.

When I am angry I can rave and riot;
And when I am spent, I lie quiet as quiet.

¹*scent of a pink: smell of a flower*

1 What title did James Reeves give his poem?

- A) The Earthquake
- B) The Flood
- C) The Wind
- D) The Storm

Řešení: 1 C

³¹ Řešení není uvedeno u úloh otevřených s širokou odpovědí.

5.2 Příklad úloh uzavřených s výběrem odpovědi ze tří alternativ, dlouhý výchozí text³² (didaktický test – čtení s porozuměním)

14p/2p

Read the following text about Russia. For questions 1–7, choose the best alternative, A, B or C.

Russian Experience *by CLARE TRODDEN*

- 1 To the untrained ear, the words “Da, kholodno” might not mean much. But hearing “Yes, it’s cold” made me really very happy. To the untrained observer, perhaps an inordinate amount of joy considering the circumstances: it was $-20\frac{1}{4}^{\circ}\text{C}$. You’d be surprised, though, how often you’ve got to ask, “Is it cold?” And if you don’t ask, it won’t be. Chenin blanc, chardonnay, pinot grigio – whatever white wine is served, will all be delivered at room temperature – and in restaurants in the midst of a Russian winter, that’s pretty warm.
- 2 Chilling white wine is a new concept here, though it is catching on, as is eating out, especially among the emerging class of young people with cash to spend. Per head of population, they are pretty rare, but you can recognise them by their distinctive markings: Prada, Gucci, Dior and Chanel all proudly on display. Their natural habitat tends to be the pricier restaurants in Moscow and St Petersburg, which are of much the same level as posh nosh in any major city in Europe.
- 3 The standards in restaurants, bars and hotels overall are much better than you might be led to believe. And there are even some surprises, such as Café Idiot on the banks of the Moika River in St Petersburg. At the opposite end of the street from the Japanese and French embassies, the Idiot, figuratively said, proudly flies a lone flag for vegetarianism. It’s a quirky place with vaulted ceilings and lots of cosy, candlelit nooks. The food is very good, too, comprising everything from traditional borscht to Chinese noodles and seafood.
- 4 It was in Café Idiot that we learned a useful lesson in etiquette from our Russian friend, Rustem. The one thing you shouldn’t do is to put ice in your vodka – certainly not when there is ice with everything else outside. Coming in from the cold is something you get used to over there. It’s almost an art form among natives who gracefully shed outer layers as soon as they step inside, while foreign Michelin-men look-alikes flap and flounder in an unaccustomed mass of coats, gloves and hats.
- 5 You need all of this paraphernalia and good thermals if you are to survive winter temperatures in Russia. It snows from November to March but mid-winter is best; with temperatures never climbing above zero there is no chance of a thaw, and therefore, there’s no slush, just a deep, crisp and evenly white backdrop that makes every street scene look like a film set. There is, however, a chilling edge to the drama. Beautiful icicles hang like fantastic sculptures from the tops of many buildings, but people have been killed as they snap off and fall. The winter also highlights Russia’s huge problem with homelessness and every year there is a sizeable toll of people who have frozen to death on the street.
- 6 Almost everyone wears fur. For many it is saved up for over a number of years – a fur coat will cost around £450 – then passed on as a family heirloom. In the street you can buy all types of fur: a rabbit fur hat will cost around £15; an Arctic fox hat at £30 is too much of a bargain to resist for us foreigners. It might have looked better on the fox, but it looks pretty good on the heads bobbing around the cities.
- 7 There have been many changes in Russia over the past few decades, but in many ways life isn’t easy. Middle-aged women sweep the streets; the abortion rate in the country is high – a woman in her 30s will often have had two or three because contraception, though cheap, is poor and often difficult to come by. As the country’s political drama is played out for the rest of the world to see, making ends meet on a domestic level every day is still hard for many.

(The Scotsman 2004, adapted)

³² Vzhledem k rozsahu není uvedena úloha, která se váže k odstavci 3.

- 1 When would the author ask “Is it cold?”? (paragraph 1)**
When he wants
- A) the white wine he had ordered to be served cold.
  - B) to know the truth about the temperature outside.
  - C) to express that the temperature outside is below -20°C.
- 2 What is said about the “young people with cash to spend”? (paragraph 2)**
- A) They are difficult to recognise.
  - B) There are not many of them in Russia yet.
  - C) They can be seen in most major European cities.
- 3 What is said about foreigners in paragraph 4?**
When coming in from the cold, foreigners
- A) don't take off any clothes.
  - B) only take off their coats, gloves and hats.
  - C) immediately take off as many layers of their clothes as possible.
- 4 What does “all of this paraphernalia” in paragraph 5 refer to?**
- A) good thermals
  - B) flaps and flounders
  - C) coats, gloves and hats
- 5 What is the meaning of the word “heirloom”? (paragraph 6)**
It is something
- A) which is heavy and difficult to carry for the members of the family.
  - B) valuable that has belonged to the same family for many years.
  - C) given to another family especially at a formal ceremony.
- 6 What does the author think about Arctic fox hats? (paragraph 6)**
- A) They are not worth the money.
  - B) They are sold at a very low price.
  - C) They are made of the fur of an endangered species.
- 7 What is said about the abortion rate in Russia? (paragraph 7)**
The abortion rate
- A) is high even though the contraception in Russia is not expensive.
  - B) is high because it is not expensive to have an abortion in Russia.
  - C) is high because women in their 30s can't afford to buy any contraception.

Řešení: 1 A; 2 B; 3 A; 4 C; 5 B; 6 B; 7 A

5.3 Příklad úloh uzavřených s výběrem odpovědi ze tří alternativ včetně přepisů nahrávek, krátké výchozí texty (didaktický test – poslech s porozuměním)

4p/2p

You will hear people talking in different situations. For questions **1** and **2**, choose the best answer **A**, **B**, or **C**.

1 You will hear a woman speaking on the phone. **Why is she phoning?**

- A) to arrange an appointment
- B) to confirm an appointment
- C) to cancel an appointment

Přepis nahrávky:

...

KRÁTKÝ ZVUKOVÝ SIGNÁL

One

/1"/

You will hear a woman speaking on the phone. Why is she phoning?

/5"/

Lady: Oh, Hello, This is Jane Barlow ... I'm just phoning to say that ... I'm afraid I won't be able to keep my appointment on Tuesday morning at eleven because I've just learnt that I have to go to Vienna instead of my colleague. I will probably not be able to visit you this week at all as I don't expect to be back before Friday. I'm sorry I couldn't let you know earlier ...

/7"/

The extract will now be repeated.

Opakování bez otázky a alternative

/7"/

KRÁTKÝ ZVUKOVÝ SIGNÁL

---

2 Listen to a witness describing what she saw to a police inspector. **What did the witness see?**

- A) a woman leaving a flat
- B) a woman dropping keys
- C) a woman unlocking a door

Přepis nahrávky:

Two

/1"/

Listen to a witness describing what she saw to a police inspector. What did the witness see?

/5"/

Witness: She was in a great hurry, I tell you, inspector. I remember her dropping the keys she was holding ... It was just an instant, but I would say she was just about to unlock the door of her flat when I entered the corridor. She could have been leaving the flat ... but her handbag was open and women normally don't leave their flat with their handbag open, do they? ... What we do is ... grab the keys, open the door, lock the door, open the handbag, drop the keys in and close the handbag immediately.

/7"/

The extract will now be repeated.

Opakování bez otázky a alternat

/7"/

KRÁTKÝ ZVUKOVÝ SIGNÁL

Řešení: 1 C; 2 B

5.4 Příklad úlohy přiřazovací včetně prepisů nahrávek, suma krátkých textů – monologů (didaktický test – poslech s porozuměním)

max. 6p

You are going to hear four people speaking about their jobs. For questions 1–4, choose from the list A–F what job each speaker has. There are **2 extra letters** which you will not use. You will hear the whole recording twice. You now have 10 seconds to read the alternatives.

A) a computer specialist

B) a waiter

C) a police officer

D) a tour guide

E) a judge

F) a bookshop worker

Speaker One

1	
---	--

Speaker Two

2	
---	--

Speaker Three

3	
---	--

Speaker Four

4	
---	--

Přepis nahrávky:

...
/10“/

KRÁTKÝ ZVUKOVÝ SIGNÁL

Speaker One

Woman: Well, I like this work very much, because I like helping people. You meet someone new every day, and you never know in advance what their problem is going to be. You needn't be a university graduate for this job, though I had to have a lot of training ... and the training never stops. That's because the law is always changing. ... But you have to keep studying people, too. You have to understand how they think. Could they have taken the money? How did the accident happen? And so on. You have to understand human nature, and that isn't easy. /5“/

Speaker Two

Man: This is the perfect job for me. I get to help the customers, and I like it. But I also have to know a lot about the stock. That means I have to read all the new editions coming out, and I like to read the newspaper reviews, too. That way, I can recommend something new and just right for every customer, no matter what age he or she is. I think they're starting to look upon me as a kind of expert. They come and ask, "Is Robert here? Can he help me?" And that's really nice. /5“/

Speaker Three

Man: This job is OK for me. For now, I like helping the customers, but some of them are so ... err ... Well, I always try to remember that I had to learn about computers in the beginning, too ... surely I wasn't an expert, but some of their questions are so ... so simple! And the phone never stops ringing. And it's hard to understand what the problem is, on the phone. So most of the time I have to tell them, "Look, it's in the instruction manual, just look it up." The answer is usually right there. So I think I'll have to get a more interesting job soon. /5“/

Speaker Four

Woman: Well I've been in this job for some time and I still like it though it may seem boring to some people. We open early but most people start coming only after nine, so I have time to drink my coffee and tidy up a bit ... rearrange the tables, smooth the table cloths, make notes about the things we are running out of ... What I like the most is meeting people ... locals or foreigners, there's nothing as good as a good chat ... What's less pleasant is you can hardly ever sit down, always running round, taking orders ... a few miles a day, believe me.

/15“/

KRÁTKÝ ZVUKOVÝ SIGNÁL

The whole recording will now be repeated.

Opakování /20“/

KRÁTKÝ ZVUKOVÝ SIGNÁL

Řešení: 1 C; 2 F; 3 A; 4 B

Read the article about dog actors. Six sentences have been removed from the article. For question 1.1–1.6, choose from the sentences A–H the one which fits each gap. There are **two extra** sentences which you **do not** need to use. There is an example (0) to help you.

Hollywood Gives Stray¹ Dogs New Sense of Life

(Dr. Dolittle 2, threemoviebuffs.com, November 2003)

Lucky, the dog, wasn't always so lucky. Before starring on the silver screen opposite Eddie Murphy in the film *Dr. Dolittle*, the 6-year-old stray was an unwanted dog living at a Los Angeles shelter. (0) _____ 0 _____

Lucky is not the only dog to get a new chance. According to the American Humane Association, which sends representatives to film and television sets to make sure animals are not harmed during production, most dog stars have spent some part of their life on the street or in a dog shelter.

(15.1) _____

Some of the dogs that have gone from strays to stars have appeared as film or TV characters, for example, Fang, the Neapolitan mastiff in *Harry Potter and the Sorcerer's Stone*; J.J., the yellow lab in *The Mexican*; Eddie, the Jack Russell terrier that makes a star turn on the sitcom *Frasier* or Max in Dr. Seuss' *How the Grinch Stole Christmas*.

Birds and Animals Unlimited in Irvine, California, has provided trainers and talent to the entertainment industry for more than 30 years. (15.2) _____ According to the trainers, shelter dogs have got a lot of character and are unusually outgoing personalities.

Once adopted, the dogs live with their trainers. They get lots of positive reinforcement, playtime, and immensely enjoy what they do. (15.3) _____

In some cases, more than one dog is adopted and trained to portray the same character. Max, who served as Jim Carrey's sidekick in the movie *Dr. Seuss*, for example, was played by six different dogs. (15.4) _____

Before filming began, animal trainer Roger Schumacher had spent over three months practicing with the dogs to perfect their stunts and acclimatize them to the set. (15.5) _____ Zelda, for example, was taught to move forward in a sitting position. In the film, she can be seen in the part where Max is forced to lick the face of the materialistic mayor of Whoville, and then moves off in disgust.

When the film finished shooting, four of the Max dogs were adopted by the cast and crew. (15.6) _____

(Maryann Mott, *National Geographic News*, January 14, 2003, news.nationalgeographic.com)

¹stray: zaběhlý, zatoulaný pes

Example:

0) But that changed when an animal trainer for the movie industry adopted him.

A) In fact, about 80 percent of the dogs that appear in motion pictures were rescued from dog shelters by Hollywood trainers.

B) As a result, the American Humane Association estimates that more than one million homeless animals have since been adopted from dog shelters.

C) In fact, because they go to work with their trainers everyday, they probably get more 'me' time than an average pet.

D) Each of his animals was trained to perform action it was comfortable doing.

E) All were discovered at dog shelters and had their hair dyed and trimmed to resemble one another.

F) The remaining two were kept for other acting jobs.

G) About 50 percent of its dog actors are discovered in dog shelters, and trainers routinely search shelters for doubles of animals.

H) The other dogs that competed for the role but lost were given different jobs.

Řešení: 1 A; 2 G; 3 C; 4 E; 5 D; 6 F

5.6 Příklad úloh otevřených se stručnou odpovědí, středně dlouhý výchozí text (didaktický test – jazyková kompetence)

11p/1p

Read the text about Agatha Christie. For questions 1–11, use the word given in **CAPITALS** at the end of the line to form a word that fits in the place in the **same** line. There are **four** examples (0) to help you.

Agatha Christie - Queen of Crime

Harvard Theatre Collection

Everyone loves a good murder mystery, (0) **ESPECIALLY** if it is easy to read and holds its secret right up to the end. This is the formula that proved to be so (0) **SUCCESSFUL** for Agatha Christie. Agatha Mary Clarissa Christie wrote more than 70 detective novels and several plays. However, behind her 4,680,000 words was a (0) **PAINFULLY** shy woman whose life was often lonely and (0) **UNHAPPY**.

SPECIAL

SUCCESS

**PAIN
HAPPY**

BEGIN

In 1914, at the (1) _____ of World War I, she married Captain Archibald Christie. While he was serving in France, she volunteered as a nurse working in a hospital dispensary in Torquay. Her experience working in a hospital gave her (2) _____ about methods of poisoning which she later used in some of her detective (3) _____.

**KNOW
STORY**

Her (4) _____ to Captain Christie was a disaster. In 1926, Agatha Christie suffered a (5) _____ breakdown and one night, after a car accident, she (6) _____. She went missing for 11 days and was (7) _____ found in a hotel in Harrogate, in the North of England. Soon after this episode, Agatha separated from her husband and they divorced in 1928.

**MARRY
NERVE
APPEAR
FINAL**

Agatha developed very bitter (8) _____ towards the media, because the newspapers had given her a hard time over her breakdown. She (9) _____ the media so much, that she was determined never to let them enter her private life again and she buried herself in her work.

FEEL

LIKE

Her second husband, Sir Max Mallowan, was a well-known (10) _____ and she accompanied him on his many expeditions in Iraq and Syria. By staying out of the limelight, she found (11) _____ with her beloved husband. She died in 1976 at the age of 86.

ARCHAEOLOGY

HAPPY

(picture from *agathachristie.com*, 2003; text source: *agathachristie.com*, 2003; *A Survey of Literature in English-Speaking Countries*, Fraus, Plzeň 1998; *New Headway English Course – Intermediate SB*, Oxford University Press, 1996)

Řešení: 1 beginning; 2 knowledge; 3 stories, 4 marriage, 5 nervous, 6 disappeared, 7 finally, 8 feeling(s), 9 disliked, 10 archaeologist, 11 happiness

5.7 Příklad zadání k úloze otevřené se širokou odpovědí, dlouhý text (strukturovaná písemná práce – písemný projev)

max. 36p

Write an answer to **one** of the following alternatives (**A** or **B**). You must choose **only one** alternative. Write your answer in an appropriate style. Make sure that your essay is well paragraphed.

Alternative A

Write an essay in **210 – 240 words** discussing this statement:

“The word teenager should be banned, because it prevents adults from treating adolescents as young adults: in their eyes a teenager becomes a kind of sub-species.”

- Give your own personal opinion about the statement.
(*Express your agreement / disagreement with the statement.*)
- Give the advantages and disadvantages of being a teenager.
- Back up your argument(s) with an example (examples) from your own experience.

Alternative B

Write an essay in **210 – 240 words** discussing a statement which you have seen on the web sites of an agency offering cheap flights around Europe.

“The best way to travel around Europe is by air.”

- Give your own personal opinion about the statement.
(*Express your agreement / disagreement with the statement.*)
- Give the advantages and disadvantages of travelling around Europe by air.
- Back up your argument(s) with an example (examples) from your own experience.

5.8 Příklad zadání a způsobu zápisu odpovědi k úloze otevřené se širokou odpovědí, krátký text (strukturovaná písemná práce – písemný projev)

max. 16p

Write an answer to **one** of the following alternatives (**A** or **B**). You must choose **only one** alternative. Write your answer in an appropriate style.

Alternative A

You were supposed to hand in an essay this morning but you haven't done it yet. Write **a note** to your English teacher in **60 – 80 words**. Your note should include:

- An apology
- An explanation of the problem
- A possible solution of the problem

Alternative B

You managed to break something which belongs to your roommate. You must be on your way to your evening classes and your roommate hasn't returned yet. Write **a note** to your roommate in **60 – 80 words**. Your note should include:

- An apology
- An explanation of the problem
- A possible solution of the problem / compensation

I have chosen the alternative

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(cca 60)

(cca 80)